

N-8081

Seat No.

First Year B. Com. Examination October/November - 2017 Financial Accounting: Paper - V

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

૧ (અ) અમદાવાદના આનંદ ટોયસ સ્ટોર્સે રૂ. ૧૦નો એક એવા ૨,૦૦૦ ૧૫ ૨મકડાં ભાવનગરના ભાવીન ટ્રેડર્સને આડતથી વેચવા મોકલ્યા. તેમણે ખર્ચના રૂ. ૧,૦૦૦ ચુકવ્યા. આડતમાલ પેટે તેણે લખેલી રૂ. ૧૨,૦૦૦ની ત્રણ માસની હૂંડી ભાવીન ટ્રેડર્સે સ્વીકારી, તેમણે રૂ. ૨૦૦ વટાવ આપી વટાવી. રસ્તામાં ૧૦૦ ૨મકડાં ચોરાઈ ગયા. જે અંગે વીમા કંપનીએ

રસ્તામાં ૧૦૦ રમકડા ચારાઇ ગયા. જ અંગ વામાં કંપનાએ રૂ. ૬૦૦નો દાવો સ્વીકાર્યો. બાકીના માલ અંગે ભાવીન ટ્રેડર્સે રૂ. ૧,૨૦૦ ખર્ચના ચુકવ્યા.

વેચાશ આંકડા પરથી જાણવા મળ્યું કે ૭૦૦ રમકડાં, રમકડાંદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે રોકડેથી વેચ્યાં અને ૧,૦૦૦ રમકડાં રમકડાદીઠ રૂ. ૩૦ લેખે ઉધાર વેચ્યાં. આડતિયાને શરત મુજબ સામાન્ય આડત ૫% અને આસામી આડત ૨% આપવાની છે. આડતિયાએ વેચાણ આંકડા સાથે બાકીની રકમનો બૅન્ક ડ્રાફ્ટ મોકલી હિસાબ ચુકતે કર્યો. આડતિયાએ ઉધાર વેચેલ માલ પૈકી એક ગ્રાહક નાદાર થતા તેની પાસેથી લેણાં રૂ. ૨,૦૦૦માંથી રૂપિયે ફક્ત ૫૦ પૈસા લેખે નાણા વસૂલ થયાં.

માલધ્ર્યાના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

(બ) સંયુક્ત સાહસ એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો.

અથવા

૧ (અ) અ અને બ એક મકાન બાંધવાના સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. તેઓ નફો-નુકસાન અનુક્રમે પ : ૩ના પ્રમાણમાં વહેંચશે. તેઓએ સંયુક્ત સાહસ માટે એક સંયુક્ત બૅન્ક ખાતું ખોલાવ્યું, જેમાં 'અ'એ રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ અને 'બ'એ રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ જમા કરાવ્યા.

> કરાર કિંમત રૂ. ૧૮,૦૦,૦૦૦ નક્કી થઈ, જેમાંથી ૭૦% રકમ રોકડમાં અને બાકીની ૩૦% રકમ કરાર આપનારના ડિબેન્ચર્સમાં ચુકવવામાં આવશે. સંયુક્ત બૅન્ક ખાતામાંથી નીચેના ખર્ચા ચુકવવામાં આવ્યા.

> > [Contd...

પ

94

આર્કિટેક્ટ ફી રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ માલસામાન રૂ. ૭,૫૦,૦૦૦ મજૂરી રૂ. ૨,૩૦,૦૦૦.

'અ'એ રૂ. ૧,૩૦,૦૦૦ની કિંમતનો માલસામાન પોતાના સ્ટૉકમાંથી આપ્યો અને રૂ. ૧,૨૦૦ ગાડીભાડાના ચુકવ્યા. 'બ'એ સુપરવાઈઝર તરીકે કાર્ય કરેલ છે. તેને વળતર તરીકે રૂ. ૩૬,૦૦૦ ચુકવવાના છે.

કરાર પૂરો થતા કરાર કિંમત મળી ગઈ. કરાર આપનારના ડિબેન્ચરમાંથી રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦ના ડિબેન્ચર ૨૦% વટાવે વેચવામાં આવ્યા અને બાકીના ડિબેન્ચર 'અ'એ અડધી કિંમતે ખરીદી લીધા.

ઉપરની વિગતો પરથી તૈયાર કરો :

- (૧) સંયુક્ત સાહસ ખાતું
- (૨) સંયુક્ત બૅન્ક ખાતું
- (૩) ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં.
- (બ) આડતમાલ એટલે શું ? આડતમાલનાં લક્ષણો જણાવો.

ય

ર (અ) કેવલ અને કેવીન ૩ : ૨ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ભાગીદારો **૧૫** હતા. તેઓનું તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે હતું :

જવાબદારી	રક્રમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
મૂડી :	100	જમીન-	
કેવલ	10,000	મકાન	90,000
કેવીન	५०,०००	પ્ લાન્ટ	५०,०००
સામાન્ય અનામત	20,000	ફર્નિ ચ ર	20,000
લેશદાર	34,000	રોકાણ	6,000
બૅ ન્ ક ઓવરડ્રા ફ ્ટ	૨૫,૦૦૦	સ્ટૉક	₹0,000
		દેવાદારો	૨૫,૦૦૦
		રોકડ	98,000
	२,१०,०००		२,१०,०००

તેઓએ તેમનો ધંધો કે.કે. ઍન્ડ કંપનીને વેચવાનો નિર્ણય કર્યો. કંપનીએ રોકડ અને રોકાણ સિવાયની બધી જ મિલકતો અને દેવાં લઈ લેવાનું નક્કી કર્યું.

N-8081]

2

મિલકતોનું પુનઃ મૃલ્યાંકન નીચે પ્રમાણે થયું :

દેવાદાર રૂ. ૨૦,૦૦૦ પાઘડી રૂ. ૨૫,૦૦૦ સ્ટૉક રૂ. ૨૨,૦૦૦ ફર્નિચર રૂ. ૧૮,૦૦૦ પ્લાન્ટ રૂ. ૫૫,૦૦૦

અન્ય મિલકતો અને જવાબદારી ચોપડે કિંમતે ગણવી.

કંપનીએ ખરીદકિંમતની ચુકવણી પેટે કંપનીના દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ૧,૨૦૦ ઈક્વિટી શૅર પૂરા ભરાયેલા આપ્યા અને બાકીની રોકડ ચુકવી.

ભાગીદારોએ રોકાશો રૂ. ૧૦,૦૦૦માં વેચ્યા.

કંપનીના ઈક્વિટી શૅર ભાગીદારોએ નફા-નુકસાનના પ્રમાણમાં વહેંચી લીધા.

તૈયાર કરો :

- (૧) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતું

પ

(અ) સોલિસીટર્સના હિસાબો વિષે ટૂંકનોંધ લખો (અ) સોલિસીટર્સના હિસાબો વિષે ટૂંકનોંધ લખો (અ) સોલિસીટર શ્રી પટેલ તમને તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા 90 વર્ષની નીચેની માહિતી આપે છે:

	3.		₹.
મૂડી 🐧	2,00,000	કાયમી મિલકતો	५,००,०००
ઑફિસ ખર્ચા	3,00,000	કાયમી મિલકતનો	
ઑફિસ ખર્ચ		ઘસારો	40,000
ચુકવવાના બાકી	२०,०००	શીખાઉ ઉમેદવારનું	
ફ્રી અનામત		પ્રીમિયમ	€0,000
(१-१-१€)	1,30,000	અસીલોના પરચૂરણ	
ફ્રી	८,००,०००	ખર્ચની ખાતાવહી	८०,०००
ફ્રીના બાકી લેણાં	२,३०,०००	બૅન્ક સિલક	
અસીલો પાસેથી		(३१-१२-२०१६) :	;
મળેલ એડવાન્સ	9,40,000	અસીલોની	9,40,000
		ઑફિસની	40,000

3

N-8081]

નીચેના હવાલા ધ્યાનમાં લઈ શ્રી પટેલના વાર્ષિક હિસાબ તૈયાર કરો :

- (૧) રૂ. ૧૦,૦૦૦ અસીલોવતી ચુકવેલ પરચૂરણ ખર્ચના હતા, પરંતુ તે રકમ ઑફિસ ખર્ચમાં લખાયેલી હતી.
- (૨) તા. ૧-૧-૨૦૧૬ના રોજ ૪ વર્ષ માટે શિખાઉ ઉમેદવારને રાખવામાં આવ્યો હતો.
- (બ) સમજાવો : ખરીદ કિંમત ગણવાની પદ્ધતિઓ.

90

3 (અ) X, Y અને Z અનુક્રમે ૩:૨:૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ૧૫ ભાગીદારો છે. તા. ૧-૧-૨૦૧૨ના રોજ તેઓએ રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ની સંયુક્ત જીવન વીમા પૉલિસી લીધી. જેના પર દર વર્ષે તા. ૧લી જાન્યુઆરીના રોજ રૂ. ૭,૫૦૦ વાર્ષિક પ્રીમિયમ ભરવામાં આવે છે. તેઓ તેમના વાર્ષિક હિસાબ ૩૧મી ડિસેમ્બરે તૈયાર કરે છે. પૉલિસીનું શરણમૂલ્ય દર વર્ષની ૩૧ ડિસેમ્બરે નીચે પ્રમાણે છે:

વર્ષ :	२०१२	२०१उ	२०१४	૨૦૧૫
શરણમૂલ્ય (રૂ.) :	શૂન્ય	૨,૫૦૦	8,000	५,५००

તા. ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ના રોજ ૧ મૃત્યુ પામે છે. તેઓને ૨૯મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૬ના રોજ પૉલિસીની ૨કમ મળી ગઈ. સંયુક્ત જીવન વીમા પૉલિસી અનામત ખાતું તૈયાર કરો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : મહત્તમ નુકસાનની પદ્ધતિ.

ય

અથવા

3 (અ) P, Q, R અનુક્રમે ૩ : ૨ : ૧ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચતા ૧૫ ભાગીદારો છે. તેઓએ તેમની ભાગીદારી પેઢીનું વિસર્જન કરવાનું નક્કી કર્યું. વિસર્જનની તારીખ ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ તેઓનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું :

- W			
મૂડી-દેવાં	₹.	મિલકત-લેશાં	₹.
મૂડી : P	30,000	મકાન	૫૦,૦૦૦
Q	४५,०००	જમીન	८०,०००
R	५०,०००	ફર્નિચ ર	२०,०००
સામાન્ય અનામત	€,000	રોકડ	€,000
લેણદારો	१५,०००		
દેવીહૂંડી	10,000		
	9,48,000		9,48,000
1		i	

N-8081]

મિલકતો વેચતા નીચે મુજબ હપતા ઉપજ્યાં :

 પ્રથમ હપતો
 ३. ૧૫,૦૦૦

 બીજો હપતો
 ३. ૪૫,૦૦૦

 ત્રીજો હપતો
 3. ૩૦,૦૦૦

વિસર્જન ખર્ચ થવાનો રૂ. ૧,૫૦૦નો અંદાજ હતો તેના માટે અનામત છેલ્લા હપતા સુધી રાખેલ. છેલ્લા હપતા સમયે ખરેખર વિસર્જન ખર્ચ રૂ. ૧,૦૦૦ થયો. ભાગીદારો વચ્ચે હપતાની ૨કમની ટુકડે-ટુકડે થયેલી વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક મૂડી વધારાની પદ્ધતિએ તૈયાર કરો.

(બ) શરણમૂલ્ય વિષે ટૂંકનોંધ લખો.

¥

૪ પ્રિયાંક તેના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિથી રાખે છે. નીચેની વિગતો પરથી ૨૦ તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું અને તે જ તારીખનું પાકું સરવૈયું બનાવો :

મિલકતો અને જવાબદારીની વિગતો :

વિગત		1-8-2014 31-3	
		₹.	₹.
દેવાદારો		49,000	૩૧,૫૦૦
લેશદારો		२१,०००	82,000
ફર્નિચ ર	NO.	४,५००	४,५००
મકાન	W.	92,000	92,000
સ્ટૉક		૩૧,૫૦૦	५८,५००

રોક્ડમેળનો સારાંશ

₹.
પગાર ચુકવ્યો૧૮,૦૦૦
ઉપાડ ૯,૦૦૦
બૅન્ક સિલક
(૩૧-૩-'૧૬) ૩૭,૫૦૦

N-8081]

5

અન્ય માહિતી :					
આપેલ વટાવ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	ફ. ૨,	૨૫૦		
મળેલ વટાવ	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	३. १,	०५०		
દેવાદાર પર પ	ઢ ઘાલખાધ :	અનામતની જે	ોગવાઈ કરો.	ફર્નિચર પર ૧૦%	
અને મકાન પર પ%	ઘસારો ગણો	•			
		અથવા			
(અ) સ્મિતા કંપની [કોલસાની એક				ાસ પાસેથી તો નીચે મુજબ હતી	9 Y :
(૧) ઉત્પાદન	ના દર ટનદી	ઠ રૂ. ૫ લેખ	ો.		
(૨) લઘુતમ	ભાહું રૂ. ૧,	E0,000 E7	. વર્ષે નક્કી	થયું.	
(૩) જો કોઈ વ	ાર્ષમાં હડતાળ	ા કે અકસ્માત•	ો બનાવ બન <u>ે</u>	તો તે વર્ષનું લઘુતમ	
ભાડું ૨૦	૦% લેખે ઘટા	ડવું.	4	0	
(૪) પ્રથમ ચા	ાર વર્ષનું ઉત	પાદન નીચે ર	ાુજબ હતું 🤆		
વર્ષ :	२०११	२०१२	१०१३	२०१४	
ઉત્પાદન (ટનમાં) :	80,000	૫૨,૦૦૦	۷٥,000	80,000	
		JUO		(૩ માસ હડતાલ)	
(૫) ઓછા કા	મનું નુકસાન	પછીના બે વ	ર્ષમાં મજરે મે	ાવી શકાશે. સ્મિતા	•
કંપની લિ	ના ચોપડામ	i રોયલ્ટી ખા ત્	ાું, લઘુતમ ભા	ડા ખાતું અને ઓછા	
કામના	ાુકસાનનું ખા	ાતું તૈયાર કરે	l.		
(બ) એકનોંધી હિસા	ની પદ્ધતિની	મર્યાદાઓ જ	ખાવો.		ય

(અ) સ્વયં સંતુલિત ખાતાવહીનો અર્થ લખી તેનું મહત્ત્વ લખો.

90

90

(બ) હિસાબી ધોરણનો ખ્યાલ સમજાવી હિસાબી ધોરણની ઉપયોગિતા લખો. 90

અથવા

(અ) હિસાબી સિદ્ધાંત એટલે શું ? હિસાબી સિદ્ધાંતની જરૂરિયાત જણાવો.

(બ) સામાન્ય ખાતાવહીમાં ''દેવાદાર ખાતાવહી હવાલા ખાતું'' અને 90 ''લેશદાર ખાતાવહી હવાલા ખાતું"નો નમૂનો લખો.

४

ENGLISH VERSION

1 (a) Anand Toys Stores of Amdavad consigned
2000 toys to Bhavin Traders of Bhavnagar at Rs. 10
per toys. They paid Rs. 1000 for expenses. Consignee
accepted three months a bill of Rs. 12,000 drawn by
consigner which the latter discounted for Rs. 200.

100 toys were theft in transit for which the insurance company accepted a claim of Rs. 600. Bhavin Traders took delivery of remaining goods and paid Rs. 1,200 for expenses.

The account sales received from the consignee. It was seen that 700 toys were sold at Rs. 20 each for cash. 1000 toys were sold at Rs. 30 each on credit.

The consignee was entitled to a commission 5% on total sale and 2% del credre commission. The consignee sent a bank draft for the balance along with an account sales. A customer to whom the consignee has sold goods for Rs. 2,000 on credit was declared bankrupt and only 50 paise per rupee could be recovered from his estate.

Prepare necessary accounts in the books of Anand Toys Stores.

(b) What is meaning of Joint Venture? Write the features of joint venture.

OR

1 (a) A and B entered into a joint venture for building construction. They will share profit and loss in 5:3 respectively. For the purpose of joint venture they opened a joint bank account in which 'A' deposited Rs. 4,00,000 and 'B' deposited Rs. 3,00,000.

The contract is signed for Rs. 18,00,000 of which 70% amount is payable in cash and remaining 30% in debentures of contractees. The following expenses are paid from bank account:

5

15

15

'A' gave goods worth Rs. 1,30,000 from his own stock and paid Rs. 1,200 for carriage. 'B' worked as a supervisor. She will be paid Rs. 36,000 as remuneration.

On completion of contract the contract price is received as per agreement. From contractee's debentures, the debentures worth Rs. 3,00,000 are sold at 20% discount. 'A' purchased the remaining debenture at half the price.

From the above particulars you are required to prepare :

- (1) Joint Venture Account
- (2) Joint Bank Account
- (3) Partners' Capital Account.
- (b) What is consignment? Write the features of consignment account.

5

2 (a) Keval and Kevin were partners sharing profit and 15 loss in the ratio of 3:2. Their Balance Sheet as on 31st March, 2017 was as follows:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Capital:	11/2	Land and	
Keval	80,000	Building	70,000
Kevin	50,000	Plant	50,000
General Reserve	20,000	Furniture	20,000
Creditors	35,000	Investments	9,000
Bank Overdraft	25,000	Stock	20,000
		Debtors	25,000
		Cash	16,000
	2,10,000		2,10,000

They decided to sell their business to K.K. & Company The company decided to take over all assets and liabilities excluding investments and cash. Assets were revalued as under:

Debtors Rs.	20,000	Stock Rs.	22,000
Plant Rs.	55,000	GoodwillRs.	25,000
Furniture Rs.	18.000		

Other assets and liabilities at their book values. The company paid the purchase price in fully paid 1,200 equity shares of Rs. 100 each and the remaining amount in cash.

The partners sold out the investment for Rs. 10,000. The equity shares were allotted in their profit and loss sharing ratio.

You are required to prepare:

- (1) Realization Account
- (2) Cash Account
- (3) Capital Account of Partner.
- (b) Write short note on: Solicitor's Accounts.

5

OR

2 (a) Solicitor Shri Patel gives you the following information relating to the year ending on 31st December, 2016:

10

	Rs.		Rs.
Capital	2,00,000	Fixed Assets	5,00,000
Office expenses	3,00,000	Depreciation on	
Outstanding	01	fixed assets	50,000
office expenses	20,000	Apprentice clerk's	
Fee reserve		premium	60,000
(1-1-16)	1,30,000	Clients disbursement	
Fee	8,00,000	ledger	80,000
Debtors for fee	2,30,000	Bank Balance	
Advance received		(31-12-2016)	
from clients	1,50,000	Client	1,50,000
		Office	50,000

Prepare final accounts of Shri Patel for 2016 after considering the following adjustments :

- (1) Rs. 10,000 paid for clients disbursement but it recorded as office expenses.
- (2) Apprentice clerk was accepted for 4 years on 1-1-2016.
- (b) Explain Purchase consideration method.

10

N-8081]

9

3 (a) X, Y and Z shared profit and loss in the ratio of 3:2:1 respectively. On 1-1-2012 they took out a joint life policy for Rs. 2,00,000. On which they pay an annual premium of Rs. 7,500 on 1st January every year. They prepare their annual accounts on every 31st December. The surrender value of the policy on 31st December of various years was as follows:

Year :	2012	2013	2014	2015
Surrender				
Value Rs. :	Zero	2,500	4,000	5,500

Account is maintained at its surrender value. Y died on 10th February, 2016. They received policy amount on 29th February, 2016.

Prepare the joint life policy account and joint life policy reserve account.

(b) Write short note on - Maximum loss method.

5

OR

3 (a) P, Q, R were partners sharing profit and loss in the ratio of 3:2:1 respectively. They decided to dissolve their partnership firm on 31-3-2016. On the date of dissolution their Balance Sheet was as under:

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Capital : P	30,000	Buildings	50,000
Q	45,000	Land	80,000
R	50,000	Furniture	20,000
General Reserve	6,000	Cash	6,000
Creditors	15,000		
Bill Payable	10,000		
	1,56,000		1,56,000

Assets were sold piecemeal in three instalments

1st Instalment Rs. 15,000

2nd Instalment Rs. 45,000

3rd Instalment Rs. 30,000.

N-8081]

The expense of dissolution was estimated at Rs. 1,500 and the amount was kept as reserve until the last instalment. At the time of the last instalment the cost of dissolution Rs. 1,000 was paid.

Prepare a statement showing distribution of each instalment by surplus capital method.

(b) Write short note - Surrender value.

5

20

4 Priyank keeps his account on single entry system. From the following details prepare his trading account, profit and loss account for the year ending 31st March 2016, and a Balance Sheet as on that date:

Details regarding assets and liabilities:

Particulars	1-4-2015	31-3-2016	
	Rs.	Rs.	
Debtors	57,000	31,500	
Creditors	21,000	48,000	
Furnitures	4,500	4,500	
Buildings	18,000	18,000	
Stock	31,500	58,500	

Summary of cash book

Rs.	Rs.
Rs. Cash on hand (1-4-15) 1,200	Sundry receipts 1,800
Received from debtors 1,63,500	
Bank Overdraft (1-4-15)6,000	Salary 18,000
Paid to creditors 78,000	Drawings9,000
General Expenses 4,500	Cash on bank
Cash on hand (31-3-16) 3,000	(31-3-16) 37,500
Cash sales	

Other details:

Discount	allowedRs.	2,250	
Discount	receivedRs.	1,050	

Provide bad debts reserve at 5% on debtors. Depreciate furniture at 10% and buildings at 5%.

OR

N-8081]

11

- 4 (a) On 1-1-2011 Smita Co. Ltd. leased a coal mine from 15 Vikas for 20 years. The conditions were as under:
 - (1) Royalty per ton Rs. 5
 - (2) Minimum rent is fixed at Rs. 1,60,000
 - (3) In the event of strike or accident the minimum rent would stand to reduced by 20%.
 - (4) First four years productions are as follows:

Year :	2011	2012	2013	2014
Production (in ton)	40,000	52,000	80,000	40,000 (Three Months Strike)

- (5) Company can recover short working within two subsequent years from the year in which year it arise.

 Prepare Royalty account minimum rent account and short working loss account in the books of Smita Company Limited.
- (b) Write the limitations of the single entry accounting system.
- 5 (a) Explain meaning of self balancing ledgers and write its importance.
 - (b) Explain the concept of Accounting Standard and write the importance of the accounting standard.

OR

5 (a) What is Accounting Principles? What is need of accounting principles?

OR

(b) Write a sample of "Creditors Ledger Adjustment Account" and "Debtors Ledger Adjustment Account" in the Books of General Ledger.